Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henri Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daub*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulu inserțiuniloră: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése lunĭ 20 franci, pe trei lunĭ 10 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Unŭ esemplarŭ 5 cr, v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 151. Brașovŭ, Vinerĭ 6 (18) Iulie 1890.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Iulie 1890 stilŭ vechiu s'a deschisŭ **nou abonamentŭ,** la care invitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 5 Iulie st. v.

Serbarea națională francesă dela 14 Iulie a. c. sĕvêrșită în Parisŭ, a fostŭ póte cea mai strălucită din câte s'au vĕḑutŭ sub regimulŭ republicei actuale, și se póte ḑice cu dreptŭ cuvêntŭ, că toțĭ Parisienii cu micŭ cu mare au luatŭ parte la ea.

Ca în toțĭ anii, așa și acuma festivitățile au fostŭ înaugurate de manifestațiunea celorŭ din Alsația și Lotaringia, carĭ împreună cu celelalte reuniunĭ naționale au mersŭ pe piața Concordiei și au defilatŭ înaintea statuei orașului Strassbourg.

Celŭ mai însemnatŭ punctŭ din programa serbării a fostŭ însĕ revista militară de pe Longchamps. O mulțime imensă de ómenĭ a luatŭ parte la acéstŭ mare spectaculŭ militarŭ; se asigură că au fostŭ de față peste 300,000 de persóne, afară de miliția.

La órele 3 p. m. în bubuitulŭ tunurilorŭ, în sunetulŭ musicelorŭ, ce intonară Marseillaisa, și alŭ tobelorŭ, sosi ministrulŭ de rĕsboiu Freycinet și după elŭ președintele republicei Carnot și îndată după aceea se începŭ sub comanda generalului Deffis defilarea, care a duratŭ o óră și jumĕtate, trupele fiindŭ salutate din tóte părțile de cătră imensa mulțime cu entusiastice aclamărĭ.

Intr'adevĕrŭ că unŭ spectaculŭ mai imposantŭ militarŭ decâtŭ a fostŭ acesta, nu póte oferi aḑi nicĭ una din monarchiile Euporei!

Da, republica democratică francesă de aḑi emuléză cu puterile monarchice nu numai în desfășurarea pompelorŭ militare, ci și în înarmărĭ de totŭ feliulŭ.

Francia posede aḑi după Rusia cea mai mare oștire permanentă în lume; ea are în timpŭ de pace cu 30,000, ér pentru casulŭ de rĕsboiu cu 300,000 ostașĭ mai mulțĭ ca Germania și dela anulŭ 1871 a cheltuitŭ pentru marina sa de rĕsboiu mai multŭ ca Germania, Italia și Austria laolaltă pentru marinele lorŭ.

Se póte ḑice că republica francesă a întrecutŭ tóte monarhiile militare în ce privesce pregătirile de rĕsboiu și cele ḑece mii de soldațĭ, carĭ au defilatŭ înaintea președintelui republicei la 14 Iulie, au reamintitŭ numai Franciei și lumei întregi aceste colossale pregătirĭ, dându-le tot-odată sĕ cunóscă, că Francesii punŭ aḑi cea mai mare greutate pe aceea, ca sĕ fiă înarmațĭ din creștetŭ până în tălpĭ.

Este în adevĕrŭ durerosŭ a vedé, că republica își consumă aprópe tóte puterile pentru scopurĭ militare, când are de resolvatŭ alte probleme marĭ și folositóre pentru omenire. Dér rivalitatea nenorocită între Francia și Germania face în împrejurările de față aprópe imposibilă o întórcere în acéstă privință.

Resultatulŭ este, că armările continue ale Franciei silescŭ și pe Germania și cu ea pe tóte celelalte state la totŭ mai marĭ încordărĭ ale forțelorŭ lorŭ materiale și póte că în mijloculŭ acestei emulațiunĭ, Francesii își gândescŭ, că ei cu resursele lorŭ bogate, vorŭ puté mai multŭ ca orĭ și care altŭ statŭ suporta greutățile cheltuelilorŭ imense militare și vorŭ învinge astfelŭ 'asupra rivalului germanŭ fără de vĕrsare de sânge.

Orĭ cum ar fi, tristă, de totŭ tristă este perspectiva viitorului apropiatŭ, décă de douĕḑecĭ de anĭ, de când esistă acéstă a treia republică francesă, care se numesce democratică, ea nu s'a distinsŭ decâtŭ prin înarmările sale esorbitante.

Și tótă causa acestei deplorabile situațiunĭ este, că Francesii dela 1870/1 încóce nu trăescŭ și nu se hrănescŭ cu alta, decâtŭ cu ideia de revanșă.

Spre a da nutremêntŭ focului ce arde mereu sub spuză, Francesii au introdusŭ în timpulŭ din urmă cultulŭ demonstrativŭ alŭ Ioanei d'Arc, a acestei fete țĕrance din Lotaringia. Orașele francese redică una după alta statue Ioanei d'Arc și le inaugurézá cu solemnitățĭ grandióse. Și cu ocasiunea sĕrbătorii naționale dela 14 Iulie s'au făcutŭ demonstrații înaintea statuei Ioanei d'Arc din Parisŭ.

Tóte aceste facŭ ca spiritele în Francia sĕ fiă ținute într'o agitațiune și iritațiune continuă față cu Germania,ca astfelŭ sĕ fiă pregătite când va sosi ḑiua revanșei.

Prospecte triste pentru Francia nu mai puținŭ ca și pentru celelalte state! Dér nu suntŭ atâtŭ de triste pentru starea materială a popórelorŭ bĕtrânei Europe, pe câtŭ suntŭ de triste pentru libertatea lorŭ!

DIN AFARĂ.

Garașanin despre raporturile Serbiei.

Conducĕtorulŭ partidei progresiste sêrbescĭ, Garașanin, care a adresatŭ aderențilorŭ sĕi manifestulŭ pentru noua activitate politică a partidei, a avutŭ o lungă convorbire cu corespondentulŭ unei foi. Garașanin a ḑisŭ între altele, că se bucură, că după împărtășirile din urmă ale pressei francese, cestiunea esportului de porcĭ este resolvată, séu celŭ puținŭ a luatŭ o înfățișare îmbucurătóre. Sunt convinsŭ, ḑise Garașanin, că cunoscutele declarații ale contelui Kalnoky în delegațiunĭ numai din întêmplare au venitŭ în legătură cu disposițiunile dela granițe a autoritățilorŭ afacerilorŭ higienice de vite; dér, durere, cei mai mulțĭ dintre Sêrbĭ aducŭ în legătură nemijlocită declarațiile contelui Kalnoky cu aceste disposițiunĭ, carĭ au făcutŭ în Belgradŭ o impresiune așa de neplăcută. Raporturile interne ale Serbiei se parŭ a fi fórte firescĭ, alăturându-le isprăvilorŭ partidei radicale și fórte firescŭ este și aceea, că poporulŭ sêrbescŭ e silitŭ sĕ vadă o amenințare pentru acéstă politică din partea statului vecinŭ, cu care a trăitŭ în cele mai bune relații până la venirea radicalilorŭ la putere. Partida radicală ḑice, că vré emanciparea Serbiei de sub Austro-Ungaria prin Saloniki. Neluândŭ în sémă imposibilitatea împlinirei acestei idei din punctŭ de vedere materialŭ, respectivii „faurĭ" își uită, că Saloniki totŭ așa de puținŭ este alŭ Serbiei, ca și Semlinulŭ. Intregŭ programulŭ radicalilorŭ nu este altceva, decâtŭ unŭ șirŭ lungŭ de imposibilitățĭ, cu carĭ a amețitŭ poporulŭ și n'a adusŭ altceva țĕrei, decâtŭ amăgire și rușine. Tocmai pentru acésta e nespusŭ de regretabilŭ, că regele Milan, după ce a chiămatŭ a doua óră pe radicalĭ la putere, n'a avutŭ „paciință" sĕ aștepte cu abdicerea, până ce partida acésta va apuca pe căile cele drepte. Dealtmintrelea

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Gramatica elementară a limbei latine.

Partea I, de *Lazărŭ Șăineanu.*

In literatura nóstră didactică de multŭ se simte lipsa unei gramatice elementare, lucrate pe basa resultatelorŭ și progreselorŭ sciinței moderne. In adevĕrŭ în scólele nóstre limba latină se predă încă până astăḑĭ după manuale vechĭ, carĭ atâtŭ prin încurcata formulare a paradigmelorŭ, câtŭ și prin lipsa de precisiune și claritate în enunțarea regulelorŭ, desperéză pe scolarii noștri chiar dela începutulŭ studiului și le inspiră desgustŭ și aversiune pentru învĕțarea limbei mume. Astăḑĭ didactica pretinde pentru apropiarea formelorŭ unei limbĭ, mai alesŭ mórte, o carte, care sĕ presente o alegere și o disposițiune sistematică a materialului, o pertratare clară a lui, avêndŭ totd'auna de normă primele trebuințe ale scolarului, omițêndŭ superfluulŭ și reducêndŭ totulŭ la cea mai simplă expunere posibilă.

Ca sĕ rĕspundă la aceste cerințe ale didacticei și ca sĕ umple acelŭ golŭ în literatura nóstră scolastică, credeam menită gramatica formală a limbei latine apărută deunăḑĭ a d-lui L. Șăineanu. Mĕ îndreptăția la acéstă credință atâtŭ reputațiunea, de care se bucură autorulŭ în óre-carĭ cercurĭ competente, câtŭ mai alesŭ prefața cărții, în care d. L. Șăineanu, „convinsŭ, precum ḑice, mai bine de necesitatea de a da studiului limbei latine o basă mai solidă și mai rațională și în curentŭ cu progresele didactice realisate pe terenulŭ gramaticei latine în Francia și Germania", promite o lucrare „de valóre originală, ce acum pentru prima óră se pune în mânile elevilorŭ în condițiunĭ așa de avantagióse."

In fața unei recomandațiunĭ autografe așa de îmbucurătóre și în dorința mea de a vedé câtŭ mai curêndŭ o gramatică latină demnă a înlocui pe cele întrebuințate aḑĭ în scólele nóstre, am avutŭ neastêmpĕrulŭ de-a ceti acéstă nouă carte didactică și a mĕ convinge însumĭ de meritele ei preconisate, și în casŭ, când ele vorŭ fi reale, a accentua și mai multŭ laudele și valórea ei, éră în casŭ contrarŭ a le reduce la proporțiunĭ cuvenite și a asemna cărții loculŭ ce cu adevĕratŭ îlŭ merită.

Lucrarea d-lui Șăineanu se împarte în douĕ părțĭ principale: una teoretică și alta practică, carĭ se succedŭ continuu una după alta așa, că după o seriă de regule urméză aplicațiunea acestorŭ regule în versiunĭ și teme.

Mai ântêiu sĕ esaminămŭ partea teoretică, lăsândŭ a vedea pe urmă, întru câtŭ propozițiunile și frasele pentru deprinderĭ corĕspundŭ pe de-o parte teoriei și scopului lucrării, pe de alta inteligenței scolarilorŭ.

Intru câtŭ privesce planulŭ lucrării, sĕ nu ne așteptămŭ la o inovațiune: elŭ este acelașŭ, care predomină în gramaticile latine de mai multe ḑecimĭ de anĭ. Sistemisarea materialului nu se deosebesce prin urmare multŭ de aceea, pe care o întêlnimŭ în manualele de limba latină introduse în scólele nóstre, și anume gramatica expune pe rêndŭ pronunțarea, cantitatea, formele regulate ale declinărilorŭ la substantive, la adjective, comparațiunea adjectivelorŭ, adverbulŭ, numeralele, pronumele, conjugarea regulată a verbelorŭ și părțile inflexibile ale vorbirii, anticipândŭ pe icĭ și colo unele forme verbale necesare pentru variarea exercițiilorŭ.

Din acestŭ punctŭ de vedere noi nu putemŭ decâtŭ felicita pe autorŭ pentru prudența, cu care a evitatŭ metodele nouĕ și puținŭ încercate apucândŭ pe o cale bătută și cunoscută. Cu acésta nu voescŭ a afirma, că vechiulŭ planŭ alŭ gramaticelorŭ limbelorŭ clasice nu mai este susceptibilŭ de modificărĭ și reforme utile, carĭ sĕ înlesnéscă studiulŭ lorŭ, ci voescŭ numai a ḑice, că a forma unŭ nou planŭ acceptabilŭ în acéstă materiă este lucru fórte anevoiosŭ, care nu este de puterea orĭ-cui. In lipsa unui planŭ nou și mai pedagogicŭ trebue sĕ ne mulțămimŭ deocamdată cu unulŭ vechiu și usatŭ, cu condițiune însĕ, ca elŭ sĕ fie bine esecutatŭ și cu cea mai mare precisiune și claritate până în cele mai micĭ amĕnunte. Când ni-se presintă o lucrare didactică *originală* clădită după unŭ planŭ vechiu, suntemŭ în totŭ dreptulŭ a pretinde celŭ puținŭ o execuțiune îngrijită, corectă și câtŭ se póte mai metodică. Din nefericire însĕ în acéstă privință gramatica d-lui Șăineanu este nu numai departe de așteptările nóstre legitime, ci chiar inferióră tuturorŭ gramaticilorŭ mai nouĕ de limba latină apărute la noi. Și ca sĕ nu se ḑică, că înaintezŭ aserțiunĭ neprobate, sĕ intrămŭ puținteluŭ în amĕnunte.

asupra abdicerei lui au influințatŭ cause, carĭ stau fórte departe de politică; pentru acésta dér nu potŭ sĕ reflecteză la ele. De remarcatŭ însĕ e, că Milan s'a încredințatŭ mai puținŭ în abilitatea și facultățile lui de rege, de cum ar fi trebuitŭ. Milan a greșitŭ fórte tare prin aceea, că a credutŭ, că dinastia se începe cu regele Alesandru și se eredesce la fiulŭ sĕu legitimŭ. La fine Garașanin declară, că elŭ a fostŭ dușmanŭ alŭ revisuirei constituțiunei, fiind-că Serbia avea lipsă de alte reforme.

Convorbirile lui Bismarck.

Bismarck continuă cu convorbirile lui, carĭ nu mai surprindŭ adĭ pe nimenea, fiindcă lumea e dedată a-lŭ audi mereu. Pressa germană însĕ adictă împĕratului și mai alesŭ „Kreuzzeitung" îlŭ atacă pe moșnégulŭ din Friedrichsruhe pentru ultima sa convorbire, în care a criticatŭ aspru politica socialistă a împĕratului Wilhelm II. Principele Bismarck, dice numitulŭ diarŭ, a declaratŭ rĕsboiu în potriva politicei esterne și interne a împĕratului fără de a-lŭ fi provocatŭ cineva și îngreunéză prin acésta lucrarea urmașului sĕu. Prin criticarea ideilor favorabile apĕrărei muncitorilor Bismarck vatămă sentimentul monarchic și periclitéză cele mai însemnate interese ale statuluĭ. Falk, când a repășit dela ministerul deculte a tăcutŭ, n'a disŭ nimicŭ. Declarațiile lui Bismarck umple inimile ómenilorŭ de-o tristeță și indignațiune demnă. Décă nu va tăcé câtŭ mai în grabă, Bismarck va fi în altŭ sensŭ o „mărime" cădută.

Intîlnirile din éstŭ anŭ.

„Pester Corr." spune, că în cercurile bine informate se vorbesce cu multă siguritate, că în luna viitóre (Augustŭ) se va întêmpla nu numai întêlnirea între Caprivi și Kalnoky, ci și Crispi va lua parte la aceste întêlnirĭ. Se mai vorbesce și de întêlnirea lui Salisbury cu ceilalțĭ miniștri, dér mai alesŭ se susține, că lordulŭ Raudolph Curchill, care a întratŭ în cabinetulŭ Salisbury și e conducĕtorulŭ camerei de josŭ, va folosi ocasia de-a se întêlni de rêndulŭ acesta cu bărbații conducĕtorĭ ai statelorŭ din centrulŭ Europei.

SCIRILE DILEI.

O faptă nobilă. Cetimŭ în „Luminătorulŭ": La 30 Iunie n. c. era espusă licitațiunei publice averea lui Vichentie Seculiciu din Izvinĭ, (cerculŭ Recașiu.) Omulŭ sĕrmanŭ, cu familiă grea, era fórte întristatŭ; nesațiósa Jidancă depuse deja vadiulŭ receratŭ, insistândŭ a cumpĕra eftinŭ, éră bietulŭ omŭ combina, cum sĕ'șĭ ia traista de drumŭ. — In ultimulŭ momentŭ, étă că vine învĕțătorulŭ de acolo *Ioanŭ Mateica*, depune și elŭ vadiu (24 fl.) și rescumpĕră acea avere, redândŭ-o sĕrmanului omŭ. Acesta îi mulțămi cu lacrimĭ de bucuriă... Domnii învĕțătorĭ potŭ fi mândri de colegulŭ lorŭ, d-lŭ Ioanŭ Mateica.

* * *

Terminulŭ de plata dării și a aruncurilorŭ pe cuartalulŭ III a începutŭ la 1 Iulie n. și espiră la 15 (3) Augustŭ n. După espirarea acestui terminŭ contribuabilii, carĭ au întârdiatŭ, vorŭ plăti atâtŭ interese de întârdiare, câtŭ și taxe de esecuțiune.

* * *

Ușurință diaristică. „Bucarest" de Marțĭ 3 (15) Iulie, reproducêndŭ din „Gazeta Transilvaniei" telegrama din Bucuresci cu data 12 Iulie publicată în numĕrulŭ de Dumineca trecută, observă: „De unde dracu își ia corespondentulŭ „Gazetei Transilvaniei" informațiunile sale? Din lună? Și încă probabilŭ dintr'o lună colectivistă!"

Sĕ ne erte fóia bucureșténă, décă rĕspundêndu'i ne folosimŭ de vorbele ei: Unde dracu i-au fostŭ ochii cronicarului ecourilorŭ din „Bukarest", de n'a vĕdutŭ désupra telegramei din vorbă, că scirile telegrafice ni-le transmite *biuroulŭ de corespondență din Pesta*?

* * *

Postŭ de medicŭ cercualŭ. Este de ocupatŭ postulŭ de medicŭ cercualŭ pentru comunele Toraculŭ mare și Toraculŭ micŭ din comitatulŭ Torontalului; — comune curatŭ românesci cu 6000 de suflete locuitorĭ. — Salarŭ: 700 fl., apoi câte 50 cr. visita de di și câte 1 fl. visita de nópte. Cererile suntŭ a se adresa protopretorelui de cercŭ Augustinŭ Bakalovich în Becicherexulŭ mare (Nagy-Becskerek, com. Torontalŭ) pănă la finea lui Iulie n. c. Alegerea se va face în 2 Augustŭ n. c. Se cere dela concurențĭ sĕ scie limba română, maghiară și germană în vorbire și scriere. După cum suntemŭ informațĭ, fruntașii susŭ-diselorŭ comune arŭ dori sĕ aibă ca medicŭ unŭ Românŭ.

* * *

Doctorŭ în medicină. Tinĕrulŭ I. Soiu (din Săcele) studentŭ alŭ facultății de medicină din Bucuresci, a trecutŭ cu succesŭ, înaintea facultății de medicină, esamenulŭ de doctorŭ în medicină în diua de 25 Iunie curentŭ. Subiectulŭ tratatŭ este despre „Versiunea în strâmtorile basinului."

Felicitămŭ pe tinĕrulŭ doctorŭ.

* * *

Ca hienele. In palatulŭ din Budapesta e espusă destrea în îmbrăcăminte și rufăriă a archiducesei Maria Valeria. In 14 Iulie vr'o 600 de femei se duseră sĕ visiteze acéstă esposițiă. Ca sĕ între mai în grabă se repediră cu pumnii și cu umbrelele asupra polițiștilorŭ, carĭ steteau de gardă, și după ce'i aruncară afară, continuară lupta între ele. Haine fură sfâșiate și rupte'n bucățĭ, loviturĭ se deteră fără milă, strigăte și țipete se audiau, leșinurĭ urmară, ér scandalului abia îi puseră capulŭ vr'o câțiva polițiștĭ călărĭ, carĭ sosindŭ la fața locului și descălicândŭ intervenirĕ după tóte regulele artei polițienescĭ.

* * *

Zăpadă în Iulie. In Alpii austriacĭ a ninsŭ bine la 13 Iulie. Gastein înfățișéză unŭ tablou de érnă perfectŭ: ramurile arborilorŭ se rupŭ de greutatea zăpedii. Pe strade e zăpada de o urmă. Liniile telegrafice suntŭ întrerupte. De asemenea a ninsŭ în totŭ Tirolulŭ nordicŭ. In Insbruch e érnă în tótă puterea cuvêntului. Comunicația trenurilorŭ către sudŭ și către Arelberg e întreruptă. In Ischl e frigŭ ca'n toiulŭ ernii. Munții din prejurŭ suntŭ acoperițĭ cu zăpadă. In case se face focŭ. De asemenea a ninsŭ și în celelalte ținuturĭ ale Alpilorŭ austriacĭ.

* * *

Unŭ ursŭ la băĭ. In Lipto-Zselezno, situatŭ într'o pădure, petrecŭ vr'o 40 óspețĭ o viĕță liniștită. Mare a fostŭ surprinderea lorŭ, când la 12 Iulie apărŭ pe promenadă unŭ ursŭ fórte mare, în gură cu o óiă, ce o răpise dintr'o turmă din apropiere. Ursulŭ, de frica căruia óspeții fugiră, se puse josŭ lângă fântâna de apă minerală, mâncă óia netulburatŭ, cu tóte strigătele ciobanilorŭ și lătratulŭ cânilorŭ dela oi, și apoi, isprăvindu'șĭ prândulŭ, dispărŭ în pădure.

* * *

Petrecere da véră se va da Dumineca în 10 Augustŭ n. c. în *Tirimia-mare*. Inceputulŭ la 3 óre p. m. Intrarea: de persónă 1 fl., de familiă 2 fl. Venitulŭ e destinatŭ pentru re'noirea bisericei românescĭ de acolo. Suprasolvirile și ofertele se vorŭ cuita pe cale diaristică. In pausă se va juca „Călușerulŭ" și „Bătuta". Mâncările se lasă în îngrijirea familielorŭ participătóre. — Alesandru Maiorŭ, președinte; Vasiliu Zehanŭ, v.-președinte; Iacobŭ Macaveiu, secretarŭ; Romulŭ S. Orbeanŭ, cassarŭ; Alesandru Viciu, controlorŭ. Membri în comitetŭ: Dionisiu Simonŭ, Petru Gora, Ioanŭ Bucurŭ, Simeonŭ Tescariu, Eliseiu Migia, Petru Marinŭ, Paulŭ Marinŭ, Iuliu Truța, Laurianŭ Voda, Ioanŭ Morariu.

O declarațiune.

Stimatulŭ nostru colaboratorŭ literarŭ, d-lŭ *Ioanŭ Koevary*, preotŭ în Betfia, ne comunică, că unora dintre Onor. D-nĭ preoțĭ, din centru și jurŭ, le place a'lŭ bănui, că d-sa ar fi autorulŭ articulilorŭ și corespondențelorŭ privitóre la cestiunea gimnasiului din Beiușŭ, a convocării sinodului etc., în specie însĕ a corespondenței publicate în Nr. 112 a. c. la adresa d-lui protopopŭ Petru Mihuțŭ, și ne rógă a stabili în privința acésta adevĕrulŭ față cu persóna d-sale.

In fața acestorŭ bănuelĭ, carĭ parŭ a se sprijini pe împrejurarea, că d-lŭ Koevary publică adese-orĭ sub numele sĕu lucrărĭ de ale sale literare în fóia nóstră, ne sĕmțimŭ datorĭ a declara în interesulŭ adevĕrului, că din péna d-lui Ioanŭ Koevary, afară de articulii sĕi literarĭ, cunoscuțĭ publicului nostru, n'amŭ primitŭ până acuma nicĭ unŭ felŭ de corespondență, orĭ articulŭ politicŭ, polemicŭ, orĭ de natură pișcătóre la adresa unuia séu altuia.

Și fiindŭ-că vedemŭ, că s'a pornitŭ o góna în contra presupușilorŭ autori ai articulilorŭ și corespondențelorŭ apărute în „Gazetă" în causa amintită, mai trebue sĕ declarămŭ, că noi considerămŭ aceste suspițiunărĭ órbe și pătimașe, ca unŭ atentatŭ asupra libertății consciinței și asupra libertății liberei manifestațiunĭ a opiniunei în pressă. De aceea nu noi vomŭ fi, carĭ sĕ le dămŭ nutremêntŭ, luândŭ aci pe unulŭ, aci pe altulŭ în scutŭ în contra lorŭ.

In casulŭ de față amŭ fostŭ datorĭ colaboratorului nostru literarŭ cu declarațiunea de mai susŭ. Dér asigurămŭ pe toțĭ aceia, carĭ arŭ voi sĕ mérgă mai departe cu suspițiunile de felulŭ acesta, că acésta este ultima declarațiune de felul acesta și că de aicĭ, din Redacția nóstră, nu vorŭ afla în vecii vecilorŭ nimicŭ asupra persónelorŭ, carĭ șĭ-au manifestatŭ libera lorŭ opiniune în colónele diarului nostru.

De aceea sĕ facă bine Domniile lorŭ și sĕ înceteze cu suspițiunile, căcĭ pentru articulii, orĭ corespondențele publicate fără semnatura numelui, afară de Redacțiunea fóiei nóstre, nu suntŭ în drept a trage pe nimenĭ la rĕspundere.

Fundațiunea lui Athanasiu Balla.

(Ca „Curiosum.")

Suntŭ trecuțĭ 10 anĭ, de când aruncatŭ de sórte în Hegyalja, și anume în

---

Mai ântâiu mi-se pare fórte greșitŭ modulŭ d'a însemna numai cantitatea penultimei cuvintelorŭ, din causă că scolarii se potŭ găsi adeseorĭ în nedumerire, când în lucrările lorŭ private vorŭ avea a întona vorbele în diferitele lorŭ forme. Așa bunăóră la pag. 22 se indică cantitatea astfelŭ: *memor-is, Hannibal-is, honor-is*, la pag. 24: *mulier-is, cadaver-is, aër-is*. Cum va sci scolarulŭ, décă vorŭ trebui întonate aceste cuvinte s. ex. în genetivŭ: *memoris Hannibalis, honōris, mulieris, cadaveris, aëris*, séu mai bine disŭ, *memŏris, Hannibălis, honōris, mulieris, cadaveris, aëris*. Cu câtŭ este mai bunŭ și mai pedagogŭ modulŭ de indicare alŭ lui Gustaw Löwe din gramatica lui Perthes, precum și alŭ lui Lattmann și Müller, carĭ în manualele lorŭ însemnândŭ tóte silabele lungĭ ale vorbelorŭ nu numai înlesnesce scolarului întonațiunea orĭ-cărei forme, dér îi prepară într'unŭ modŭ rațională calea spre dobêndirea unorŭ noțiunĭ sigure prosodice. Cu modulŭ însă întrebuințatŭ de d-lŭ L. Șăineanu scolarulŭ va deveni, ca sĕ dicŭ așa, o mașină; elŭ nu va putea întona decâtŭ formele arĕtate în carte. Ar fi fostŭ mai bine, décă autorulŭ, care dice, că stă în curentŭ cu progresele sciinței în Germania și Francia, ar fi adoptatŭ modulŭ de indicarea cantității din numitele gramatice germane.

Afară de acésta există în noua gramatică o mulțime de neexactitățĭ prosodice, care așŭ fi dispusŭ a le lua dreptŭ errorĭ de tiparŭ, décă mai multe din ele nu s'ar repețĭ cu stăruință de câte două și trei orĭ. Așa întêlnimŭ pe pagg. 4, 70 și 109 de trei orĭ *diruta*, pe pagg. 4, 58 și 114 de trei orĭ *invito*, pe pagg. 37 și 24 de două orĭ *ubique*, pe pagg. 71 și 123 *reliquit*, pe pagg. 51 și 110 *festino*, la pag. 2 *Simonide*, la pag. 15 *obscurat* și *tribunal*, la pag. 18 *radicis*, la pag. 21 *Alexandria*, la pag. 25 *supellex*, la pag. 48 *origo*, la pag. 63 *Leonidae, Orpheus*, la pag. 74 *Alcibiades, Mithridates*, la pag. 75 *Metaurum*, la pag. 87 *nonnulli*, la pag. 49 *elvdens*, la pag. 90 *reperit*, la pag. 91 *frangere*, la pag. 104 *blanditus*, la pag. 120 *Pharsalus*, la pag. 123 *quotannis, reduxucis, quousque*, éră la pag. 87 primulŭ rêndŭ din prima orațiune catilinară este reprodusŭ astfelŭ: „Quonsque tandem, Catilina, abutēre patientia nostra," unde autorulŭ explică forma verbală incorectă prin abutēris (!)

Din causa mulțimii și repețirii unorŭ asemenea errorĭ îmĭ vine sĕ credŭ, că autorulŭ n'are încă cunoscințe precise de cantitatea silabelorŭ. Acéstă credință mi-se confirmă chiar prin vorbele d-sale, care în prefață dice: „cantitatea cuvintelorŭ (ca și cum cuvintele arŭ avea cantitate, nu silabele) latine e pretutindenĭ însemnată, anume cantitatea penultimei, de care depinde posițiunea accentului; am omisŭ însĕ pe cea prosodică". După d-lŭ Șăineanu așa-déră cantitatea silabelorŭ (căcĭ negreșitŭ silabe înțelege d-sa aci prin cuvinte) și cantitatea prosodică, cum o numesce d-sa, suntŭ două lucrurĭ deosebite. Apoi la pag. 2 spune, că „semnulŭ scurțimii nu schimbă întru nimica pronunțarea vocalelorŭ, pe carĭ se pune." Décă lucrulŭ stă astfelŭ, atuncĭ ce s'ar mai face distincțiune între silabe lungĭ și scurte? Dér ceea ce este mai gravŭ, d-lŭ L. Șăineanu pare a nu cunósce natura unei silabe ancipita, căcĭ pe aceeașŭ pagină susține, că ancipita „póte fi lungă și scurtă în *aceeașĭ timpŭ*." Nu numai silabele lungĭ se pronunță într'unŭ timpŭ mai îndelungatŭ decâtŭ cele scurte, dér nicĭ nu se póte închipui, cum unŭ lucru, orĭ-care ar fi elŭ, ar putea fi în acelașŭ timpŭ și lungŭ și scurtŭ. Când poeții, constrânșĭ de necesitatea metrică întrebuințéză în versurile lorŭ *I* lungŭ în vorba *Italus*, cum ar mai putea sĕ-lŭ mai considere și ca scurtŭ în acelașŭ timpŭ?

Din aceste dise urméză, că silabe ancipite nu suntŭ acelea, carĭ se pronunță și scurtŭ și lungŭ în *acelașŭ timpŭ*, ci carĭ se pronunță lungŭ într'unŭ timpŭ și scurtŭ într'altŭ timpŭ (cf. Verg. Aen. I,2 și VI,762).

Pe scórța cărții autorulŭ ne anunță și apărițiunea proximă a unei prosodii. Décă ne este permisŭ sĕ judecămŭ după acestŭ începutŭ, atuncĭ acea prosodiă are sĕ conțină multe și amusante minunății. Acolo ne va explica póte simultaneitatea lungimii și scurțimii silabelorŭ și ne va arĕta, prin ce se deosebesce cantitatea silabelorŭ de cea prosodică.

(Va urma.) N. Barbu.

Gianettino l'Ingrese.

Novelă venețiană, de F. de Gaudy.

(Urmare.)

Band tulŭ smulse din mânile Myladei copilulŭ, îlŭ luă în spate și plecă cu elŭ sărindŭ printre stâncĭ ca o căprióră. Mylordulŭ silitŭ fiindŭ sĕ plece cu banditii se jură într'o limbă curată italiană, că elŭ în viața sa n'a mersŭ pe josŭ nicĭ unŭ milŭ englezescŭ — elŭ nu e unŭ aler-

Sárospatak, cuibulŭ principelui Rákoczy, cunoscutŭ Românilorŭ şi din catechismulŭ cu intenţiunĭ, în atingere cu bărbaţĭ de influinţă scolară adese-orĭ s'a adusŭ pe tapetŭ esistenţa unei fundaţiunĭ pentru tinerii gr. res. din Banatŭ, dér de urmă sigură abia am pututŭ da în 1887, — când 2 tinerĭ românĭ juriştĭ anume d-nii Blajovanŭ şi Terfaloga, de repeţite-orĭ petiţionară la eforia scolară pentru acestŭ stipendiu şi în urma acésta se şi câştigă copia autentică în textŭ germanŭ a testamentului lui Ath. Balla.

Copia autentică originală se află la d. Terfaloga, adĭ preotŭ în Reciţa română în Banatŭ.

Testamentulŭ în traducere română sună cum urméză:

Testamentulŭ meu şi voinţa mea din urmă.

In numele Tatălui etc. Testezŭ şi dispunŭ cum urméză: După mórtea mea constatată, suma banilorŭ din 2 procese câştigate, adecă în contra lui Naum Dadány şi Naum Moszka, şi respective contra baronului Michael Horváth, nepotulŭ şi associatulŭ sĕu, după subtragerea speselorŭ procesuale şi a remuneraţiunei de 10 procente promise advocaţilorŭ Carolŭ Kerestes şi Franciscŭ Moravtsinsky pentru ostenelele lorŭ: sĕ se elocheze pe ipotecă sigură cu procente anuale, séu sĕ se cumpere cu acea sumă unŭ domeniu rentabilŭ.

Aceste interese anuale aşa se vorŭ folosi, că împărţindu-se în 4 părţĭ egale, o parte o va primi Collegiulŭ ref. din Dobriţinŭ, altă parte Collegiulŭ reform. din Sárospatak, a 3 a parte Gimnasiulŭ evang. din Pojunŭ (Pressburg) ér a 4-a parte se va adauge la interesele celorŭ cincĭ-decĭ de mii capitalŭ, pe care eu -- totŭ numai în obligaţiunĭ de construcţiune ale oraşului Viena şi de loterie cu $2^{1}/_{2}$ şi cu 2 procente anuale, după cum arată recipisa şi scrisorile, ce se află lângă ele,—le-am depusŭ şi încredinţatŭ cassei de schimbŭ şi cunoscutei companii comerciale a lui Iohann Schuller în Viena, ca în toţĭ anii sĕ trimită interesele sigure. Ambe collegiele reformate, precum şi gimnasiulŭ evangelicŭ nu numai vorŭ primi cu bunăvoinţă şi vorŭ protegia din amiciţiă către mine pe consângenii séu coreligionarii mei, carĭ vorŭ studia acolo, de vorŭ fi lipsiţĭ de mijlóce, ci'i vorŭ şi conduce şi susţine aşa, ca sĕ-şĭ ajungă scopulŭ. — Atâtŭ în collegii, câtŭ şi în gimnasiu profesorulŭ, care propune limba grécă, primesce din procente 100 florinĭ adausŭ la salarŭ (Zulage.)

A 4-a parte din procente, pe lângă celelalte, ce le dau cei cincĭ-decĭ de mii fl., se va folosi pentru studenţii dintre copiiĭ rudeniilorŭ mele, séu în lipsa acestora, pentru alţĭ coreligionarĭ, carĭ au lipsă de asemenea ajutorŭ. Datŭ în Pesta 1814, I-a Decemvre. Athanasius Balla, consilierŭ de curte şi aulicŭ rusescŭ împĕrătescŭ, manupropria (scrisŭ întreg) (L. S.)

După acestea urméză autenticarea lăsămêntului prin Iosef Szilasy, consilierŭ şi protonotarŭ alŭ oficiului palatinalŭ, collaţionatŭ prin esecutorulŭ testamentului E. Pechy.

Cine a fostŭ acestŭ Balla, cine 'i suntŭ strănepoţii, ba cine'i suntŭ şi correligionarii — nu se spune; tradiţiunea spune, că a fostŭ gr. res. din Banatŭ, dér numai printre şire opinămŭ, că a trebuitŭ sĕ fiă Românŭ, însĕ, cum înţelegŭ, la Dobriţinŭ mai mulţĭ Sêrbĭ ca Românĭ au folositŭ pănă adĭ acelŭ beneficiu, împărtăşindu-se 2 studenţĭ cu câte o sută fl. In Sárospatak celŭ din urmă stipendistŭ după analele scólelorŭ a fostŭ rĕposatulŭ patriarchŭ sêrbŭ Anghelics în anulŭ 1828, de atuncĭ nime, — fundaţiunea era dată uitărei, ba dd. eforĭ nicĭ nu voiau sĕ audă de ea.

Adĭ aşa stă, că e indusă în programa scólelorŭ cu observarea, că fundaţiunea Balla, respective 2 stipendii pentru 2 tinerĭ gr. res. aşa se impartŭ, că unulŭ primesce în numĕrarŭ 40 fl., ér altulŭ capĕtă costŭ gratisŭ în convictulŭ scólei (în preţŭ de 60 fl.) In anulŭ acesta se află aicĭ maturisantulŭ Demetriu Ponoranŭ din Bănatŭ, ér alŭ 2-lea stipendiu e vacantŭ.

Câtă daună are şi a avutŭ naţiunea în restimpŭ de 60—70 de anĭ din necunóscerea acestei fundaţiunĭ, se póte cugeta; se póte sigurŭ reduce la timpulŭ episcopatelorŭ sêrbescĭ din Bănatŭ, despre care cântă poetulŭ poporalŭ: O Românĭ nefericiţĭ, carĭ suntemŭ neuniţĭ, de Sêrbĭ suntemŭ înjugaţĭ, de-alŭ nostru bine-alungaţĭ....

Şi ca baremĭ în viitorŭ sĕ devină fructiferă acéstă fundaţiune, după a mea părere, episcopiile române din Bănatŭ arŭ trebui sĕ o ţină în evidenţă, pe totŭ anulŭ sĕ trimită câte 2 studenţĭ, şi fiindcă la Dobriţinŭ şi Pojunŭ se împartŭ câte 200 fl., dóră ar fi a pretinde dela eforia scólelorŭ de aicĭ, ca şi ea sĕ ofere câte 200 fl. pe totŭ anulŭ. In acestŭ înţelesŭ s'a aşternutŭ Escelenţei Sale D-lui Metropolitŭ Mironŭ Romanulŭ din Sibiiu copia testamentului, ca sĕ mijlocéscă folosirea anuală a stipendielorŭ.

E de observatŭ şi acea împrejurare, că disciplina scolară aicĭ, strictă fiindŭ, ér profesorii faţă de alte confesiunĭ intoleranţĭ, aicĭ numai tinerĭ cu capacitate bună potŭ subsista şi de aceştia destui avemŭ, carĭ apoi din lipsa mijlócelorŭ suntŭ siliţĭ a părăsi studiele.

Sárospatak, Iunie 1890.

Internatulŭ.

Mulţămită publică.

Drăguşŭ, 1 Iulie 1890.

Bunulŭ creştinŭ *Nicolae Potmolea*, proprietarŭ în Vistea superióră, comitatulŭ Făgăraşului, din îndemnulŭ iubirei creştinescĭ şi împodobirei casei sânte a lui Dumnedeu, în 17 Iuniu 1890 a donatŭ pe séma nouedifiândei biserici gr. or. din Drăguşŭ, protopresbiteratulŭ gr. or. alŭ Avrigului, unŭ libelŭ de depunerĭ dela banca „Furnica" din Făgăraşŭ, cuprindêndŭ *suma de 516 fl. v. a.*

In numele comitetului parochialŭ şi alŭ poporului nostru credinciosŭ din Drăguş, aduc şi pe calea acésta generosului donator Nicolae Potmolea mulţămirile nóstre, dorindu-i dela bunulŭ Dumnedeu viéţă îndelungată, tăriă sufletéscă pănă la adêncĭ bĕtrâneţe, ângerulŭ Domnului sĕ-lŭ povĕţuéscă spre totŭ lucrulŭ bunŭ, sântŭ şi plăcutŭ lui Dumnedeu.

In numele comitetului parochialŭ şi alŭ poporului credinciosŭ:

Ioanŭ Făgărăşanŭ,
parochŭ gr. or.

Cununiă. D-lŭ *Lupŭ Bota* şi d-ra *Maria Anca* se vorŭ cununa în biserica gr. cat. din Capolnocŭ-Monostorŭ la 28 Iulie n. c.

ULTIME SCIRĬ.

Belgradŭ, 15 Iulie. Cu ocasiunea serbărei naţionale francese de erĭ, regenţii, miniştri şi corpulŭ diplomaticŭ au adusŭ la ambasada francesă felicitărĭ în modŭ sĕrbătorescŭ. Noua reuniune „Velika Serbja" (o societate de irredentiştĭ sêrbeştĭ) a telegrafiatŭ lui Carnot. Liga patriotică sêrbéscă a gratulatŭ farului libertăţii, aliaţilorŭ Slavilorŭ, Franciei liberale cu ocasiunea gloriósei dile istorice cu strigătulŭ: Trăiéscă Franţa! Trăiéscă slavismulŭ!

DIVERSE.

Definiţiunea sărutărei.

După A. cav. de Weymann.

Filosofulŭ: Sărutarea este legătura idealului curatŭ cu materialulŭ curatŭ — Ea este legătura fericirei visate cu deplina convicţiune a desfătărei materiale. — Sărutarea este exprimarea mută a inimei, care întocmai ca şi privirea prin rade, vorbesce numai prin respiraţiune. Sărutarea este despărţirea în „eulŭ" propriu şi revederea în străinulŭ „Tu."

Teologulŭ: Sărutarea este de origine divină. Ea este sanctuarulŭ nevinovăţiei duorŭ suflete. — Sărutarea, décă se dă séu se primesce cu sentimentŭ, este sigilulŭ lui Dumnedeu sub formula de jurămêntŭ a credinţei şi binecuvêntarea lui Dumnedeu pentru două fiinţe,

Juristulŭ: Sărutarea este o *donatio inter vioos.* Ea face parte din drepturile omului câştigate prin muncă şi în fine aparţine drepturilorŭ de proprietate. — In căsĕtoriă ea devine unŭ bunŭ comunŭ şi mai târdiu face parte din datorinţele soţilorŭ dimpreună cu *animus posidendi*. — Amanţii clasifică sărutarea în seria servituţitorŭ, deşi ea se póte numĕra între darurĭ. — In fine ea este totdéuna prima Expensă în procesulŭ perdulŭ alŭ inimei.

Mediculŭ: Sărutarea este o compresiune a muschilorŭ labialĭ. Ea este o duplă atingere a buzelorŭ şi presintă o alteraţiune febrilă, dér nu bolnăviciósă, a sistemului nervosŭ. — Simptomele sărutărei suntŭ: Acceleraţiunea bătăilorŭ pulsului, obrazĭ aprinşĭ de roşéţă, focŭ intensivŭ în ochĭ. La amanţĭ are aparenţă epidemică, la cei de multŭ căsătoriţĭ însĕ se presintă într'unŭ modŭ mai multŭ sporadicŭ. Sărutarea este decĭ o putere magnetică; o atracţiune conscienţiósă a gurei către altă gură, şi décă ea totuşĭ este unŭ defectŭ cronicŭ, în generalŭ nu este nesănătósă.

Ucu Paolo.

Rectificare. In darea de sémă din nr. 141 alŭ fóiei nóstre, despre contribuirile incurse pentru şcóla română gr. c. din Făgăraşŭ, la rêndulŭ al 11-lea este a se ceti corectŭ *Nicolae Cosgaria*, c. r. căpitanŭ în pensiune, în locŭ de „Nicolae N. Cosgaria." In manuscriptŭ era scrisŭ numele de botezŭ „Nicolae" de două-orĭ. De aci s'a vêrîtŭ acestŭ „N." Senatulŭ scolasticŭ din Făgăraşŭ ne rógă a rectifica acéstă greşélă de condeiu, cu totulŭ neintenţionată.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 17 Iuliu st. n. 1890.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.23	Vênd.	9.26
Argintŭ românescŭ -	„	9.20	„	9.23
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.23	„	9.25
Lire turcescĭ - - -	„	10.48	„	10.53
Imperialĭ - - - -	„	9.46	„	9.51
Galbinĭ .	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	—.—
Ruble rusescĭ - - -	„	134.—	„	135.—
Mărcĭ germane - -	„	—.—	„	—.—

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Iuliu st. n. 1890.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	102.10
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	99.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ - - - - - - - - - - - -	116.50
dto argintŭ - - - - - - -	97.40
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	139.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	127.60
Renta de hârtiă austriacă - - - -	88.40
Renta de argintŭ austriacă - - - -	89.40
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	109.35
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	984.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	346.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	304.—
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - -	5.50
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.25
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	$57.07^{1}/_{2}$
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	116.75

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

gătorŭ de prefesiune. Insĕ unŭ pistolŭ cu cocoşulŭ trasŭ, care-i fù pusŭ la têmplă cu unŭ aerŭ diavolescŭ, îlŭ făcù sĕ-şĭ iuţéscă paşii. In curêndŭ mergea în trapŭ.

Intr'aceea 'i succese maurului Ali, sĕ se smâncéscă din braţele camerierei, puse pe capra trăsurei pe poştilionulŭ rănitŭ, adunà bagajulŭ împrăsciatŭ cum putù, 'lŭ puse în trăsură şi se aruncà în şea, dândŭ bice cailorŭ. Către séră ajunse deja în Florenţa. Myladi nu mai privì alŭ doilea miraculŭ alŭ călĕtoriei sale, adecă munţii vomitorĭ de focŭ, dér cu atâtŭ mai vêrtosŭ se oprì înaintea *Doganei* din Filigara. Funcţionarii de aicĭ nu'i putură ajuta, fiindcă aveau mare respectŭ de banditĭ.

Indată după sosire, Lady Penelope se duse la ambasadorulŭ englesŭ şi'lŭ conjurà în desperarea ei, ca fără întârdiere sĕ o ducă la unŭ judecătorŭ de pace, ca sĕ pârască pe aceştĭ banditĭ fără de lege. Ea are martorĭ demnĭ de credinţă pe maurulŭ Ali şi pe cameriera Arabela. Ambasadorulŭ, fără ca sĕ-şĭ schimbe faţa, o lăsà sĕ-şĭ verse năcazulŭ, apoi 'i spuse că sfatulŭ celŭ mai bunŭ, ce ilŭ póte da, în ţéra asta afurisită — într'o gură englezéscă este epitetulŭ de afurisitŭ nedeslipitŭ de cuvêntulŭ Italia — este ca sĕ depună banii până la o lescae pe Piazza din Maria Novela, la timpulŭ hotărîtŭ.

„Stimabilulŭ baronŭ", adause elŭ, „e în mânile unui banditŭ romanŭ, noi, Mylody, ne aflămŭ în Toscana. S'ar putea face recursŭ la scaunulŭ papalŭ, care se va pune în corespondenţă cu autorităţile din Bologna".

„Ah! rĕspirŭ mai liberŭ" dise Mylady.

„E probabilŭ", continuă ambasadorulŭ, „décă faptulŭ va fi deplinŭ constatatŭ, delegatulŭ Sf. Părinte, va trimite o patrulă de carabinerĭ în urmărirea bandiţilorŭ."

„Ah! miserabiliĭ aceştia!", îlŭ întrerupe Milady fugŭ fără sĕ tragă sabia afară din técă. Cu tóte astea, Milord, câtŭ timpŭ ar dura, pănă când vorŭ pleca soldaţii papalĭ, ca sĕ prindă pe tâlharĭ?"

„După cum stau lucrurile, nu mĕ îndoiescŭ, că de astădĭ într'unŭ anŭ şi jumătate, vorŭ pleca soldaţii în urmărirea bandiţilorŭ."

„Dumnedeule! pănă atuncĭ fiulŭ şi bărbatulŭ meu vorŭ fi ucişĭ de aceştĭ demonĭ!"

„Probabilŭ, Milady" rĕspunse Escelenţa Sa cu sânge rece; din care causă îţĭ dau sfatulŭ ca sĕ plătescĭ imediatŭ ce-i o miiă de napoleonĭ, şi eu voiu avea onórea sĕ stau ca garantŭ la unŭ bancherŭ din localitate."

Cu inima măchnită se depărtà nefericita damă şi se duse la primulŭ bancherŭ din Florenţa, pentru ca sĕ contracteze acéstă afacere tristă. „O miiă de nepoleonĭ!", suspinà ea, „acestorĭ miserabilĭ. O miiă de bucăţĭ de aurŭ! Sĕrmanulŭ meu Iohnnie. Drăgălaşulŭ copilŭ! Sir Robert e bărbatŭ — însĕ copilulŭ — sĕrmanulŭ meu copilŭ!"

Maurulŭ Ali primì însărcinarea sĕ depună banii. Elŭ era unŭ servitorŭ curagiosŭ, credinciosŭ stăpânului sĕu şi de bună sémă, décă nu l'ar fi ţinutŭ Arabella de gâtŭ ar fi trimesŭ mulţĭ banditĭ pe urma lui Matteo. Elŭ era deja la timpulŭ fixatŭ în piaţa pustiă, şi spre trecere de vreme scutura din când în când săculeţulŭ cu banii şi murmura nisce înjurăturĭ, fiind-că îi era urîtŭ.

„O miiă de napoleonĭ bătuţĭ pe muche unorŭ astfelŭ de vagabundĭ, carĭ n'au măcarŭ nicĭ o cămaşe cum se cade pe ei, şi apoi sĕ-i mai aşteptŭ încă pănă când vor veni acum nóptea când fiă-care omŭ cinstitŭ dórme în patŭ. Nimenea nu vine. — Dér stai — vĕdŭ că se strecóră cineva, ca o pisică împrejurulŭ ólei cu păsatŭ. De sigurŭ vré sĕ plece ticălosulŭ, trebue sĕ-lŭ facŭ atentŭ ca sĕ vină. Elŭ începù a suna săculeţulŭ ca prin acésta sĕ-i tragă atenţiunea banditului.

Intr'adevĕrŭ acestŭ sunetŭ rĕspânditŭ în tótă lumea nu ajunse la nisce urechĭ surde. Unŭ vagabundŭ bărbosŭ, îmbrăcatŭ într'o manta largă, cu pălăria pe ochĭ, se apropià cu mare precauţiune de banditŭ şi dise cu pretiniă: „Frumósă nópte, cumetre. Iţĭ aşteptĭ póte drăguţa, căreia i-ai promisŭ saculŭ acela plinŭ de nucĭ?"

„Aşteptŭ unŭ porcŭ de câne italianŭ", rĕspunse nĕcăjitŭ Ali, „căruia mai bine i-aşĭ da o lovitură de pumnalŭ, decâtŭ măcarŭ a decea parte din ceea ce am aicĭ în sacŭ."

Italianulŭ vîrî iute mâna în sînŭ, dér curêndŭ o scóse afară:

„Câne negru spurcatŭ", murmurà elŭ cu mâniă, „décă faţa ta, ca funinginea' n'ar întuneca şi mai tare nóptea, ai fi trebuitŭ îndată sĕ mĕ recunoscĭ. Ai adusŭ banii? N'am timpŭ de glumitŭ, îndată se crépă de diuă!"

(Va urma.)

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross**, și în librăria **Nicolae Ciurcu.**

No. 59—1890. 379,1

ANUNCIU.

Se dă în întreprindere pe calea licitațiunei minuende, ḑidirea școlei române ortodocse gr. or. din Bacĭfalu (Săcele), protopresbiteratulŭ Brașovŭ I-iu, care se va ținea **la 8 (20) Iulie a. c. la 2 óre dup'ameḑĭ** în fața locului.

Planulŭ de ḑidire, preliminariulŭ de spese și condițiunile de licitațiune se potŭ vedea până la terminulŭ de licitațiune la oficiulŭ parochialŭ din locŭ, unde se potŭ primi și informațiunĭ mai de aprópe.

Oficiulŭ parochialŭ românŭ ortodocsŭ gr. or. din Bacĭfalu.

Bacĭfalu, în 29 Iunie 1890.

Toma Frateșŭ,
parochŭ.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne: 10 óre 32 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 43 minute după ameḑĭ.
Trenulŭ omnibus: 4 óre diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ de persóne: 5 óre 30 minute diminéța.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 33 minute după ameḑĭ.
Trenŭ de mărfurĭ cu vagóne de persóne: 12 óre 23 min. după ameḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne: 5 óre 20 minute diminéța.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 23 minute după ameḑĭ.
Trenulŭ omnibus: 10 óre 31 minute séra.

2. Dela Bucureci la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 13 minute după ameḑĭ.
Trenulŭ de persóne: 10 óre 17 minute séra.
Trenulŭ de mărfurĭ cu vagóne de persóne: 4 óre 20 min. după ameḑĭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ acceleratŭ	Tren de persóne	Tren de persóne
Viena	3.25	8.—	10.50	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10
Szolnok	11.29	4.05	11.07	9.28
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.58
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51
Oradea-mare	2.32	7.11	3.09	2.06
Mezö-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40
Bratca			4.54	4.03
Bucia			5.14	4.25
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32
Stana			6.38	5.49
Aghiriș			6.59	6.11
Ghirbĕu			7.11	6.28
Nădĕșel	5.49	Trenŭ de pers	7.24	6.44
Clușiu	6.02	10.35	7.39	7.04
Clușiu	6.12	11.02	7.54	8.30
Apahida	6.27	11 23	8.11	8.55
Ghiriș	7.31	12.42	9.18	10.31
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19
Uióra		1.25	9 56	11.27
Vințulŭ de susŭ		1.33	10.02	11.35
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02
Teiușŭ	8.37	2.14	10.39	12.26
Teiușŭ	8.42	2.24	10.57	1.18
Crăciunelŭ		2.49	11.20	1.54
Blașiu	9.14	3.02	11.36	2.11
Micăsasa		3.33	12.04	2.49
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23
Mediașŭ	10.07		12.39	3.46
Elisabetopole	10.30		1.08	4.27
Sighișóra	11.06		1.50	5.39
Hașfalĕu	11.22		2.06	6.03
Homorodŭ	12.37		3.20	7.51
Augustinŭ			3.56	8.36
Apața	1.26		4.19	9.10
Feldióra	1.47		4.44	9.44
Brașovŭ	2.23		5.20	10.31
Brașovŭ	2.33		5.30	
Timișŭ	3.15		6.14	11.23
Predealŭ	3.47		6.45	12.08
Bucuresci	9.30		11 35	

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de pers.	Trenŭ acceleratŭ.	Tren de persóne
Bucuresci	7.55			4.45
Predealŭ	1.08		4.10	9.12
Timișŭ	1.37		4.50	9.41
Brașovŭ	2.13		5.50	10.17
Brașovŭ	2.43	4.—		10.32
Feldióra	3.12	4.44		11.04
Apața	3.32	5.20		11.30
Augustinŭ	3.47	5.47		11.51
Homorodŭ	4 20	6.35		12.27
Hașfalĕu	5.25	8.12		1.35
Sighișóra	5.45	8.47		1.59
Elisabetopole	6.12	9.29		2.32
Mediașŭ	6.33	10.10		2.59
Copșa mică	6.46	10.32		3.13
Copșa mică	6.48	10.42	11.47	3.18
Micăsasa		11.01	12.04	3.33
Blașiu	7.22	11.37	12.32	4.03
Crăciunelŭ		11.52	12.44	4.14
Teiușŭ	7.51	12.23	1.06	4.36
Teiușŭ	7.58	1.23	1.30	5.06
Aiudŭ	8.15	1.50	1.54	5.24
Vințulŭ de susŭ		2.20	2.16	5.45
Uióra		2.28	2.23	5.51
Cucerdea	8 45	2.46	2.39	6.08
Ghirișŭ	9.16	3.33	3.15	6.42
Apahida		5.—	4.32	7.52
Clușiu	10.36	5.28	4.53	8.10
Clușiu	10.48	6.05	5.30	8.30
Nădășelŭ		6.26	5.48	8.50
Ghîrbău		6.42		9.05
Aghireșŭ		6.58	6.11	9.19
Stana		7.24		9.43
B. Huiedin	12.01	7.47	6.43	10.02
Ciucia	12.31	8.27	7.12	10.41
Bucia		8.49		10.56
Bratca		9.08		11.13
Rév	1.10	9.28	7.51	11.32
Mezö-Telegd	1.36	10.04	8.17	12.07
Oradea-mare	2.01	10.41	8.42	12.41
Oradea-mare	2.08	11.06	8.47	1.09
P. Ladány	3.31	1.19	10.09	3.03
Szolnok	5.11	3.31	11.51	5.10
Budapesta	7.15	6.35	1.55	8.15
Budapesta	8.40	6.50	2.25	10.40
Viena	1.40	3.—	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena	8.—	10.50	3.25
Budapesta	2.—	8.15	9.40
Szolnok	4.20	11.18	1.02
Aradŭ	8.10	3.50	5.27
Aradŭ	Trenŭ omnibus 2.20	4.10	5.50
Glogovațŭ	2.34	4.22	6.02
Gyorok	3.05	4.46	6.23
Paulișŭ	3.23	4.58	6.34
Radna-Lipova	3.39	5.16	6 52
Conop		5.38	7.17
Bêrzava		5.53	7.33
Soborșinŭ		6.15	8.20
Zamŭ		6.58	8.49
Gurasad.		7.22	9.16
Ilia		7.38	9.32
Branicica		7.54	9.51
Deva		8.14	10.18
Simeria (Piski)		8.43	10.44
Orăștia		9.12	11.14
Șibotŭ		9.34	11.39
Vințulŭ de josŭ		9.56	12.05
Alba-Iulia		10.17	12.26
Teiușŭ		10.44	12.58

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Teiușŭ		12.59	4.51
Alba-Iulia		1.39	5.27
Vințulŭ de josŭ		1.56	5.44
Șibotŭ		2.23	6.06
Orăștia		2.49	6.28
Simeria (Piski)		3.37	7.10
Deva		3.53	7.26
Branicica		4.18	7.48
Ilia		4.43	8.10
Gurasada		4.53	8.21
Zamŭ		5.21	8.48
Soborșinŭ		5.56	9.17
Bĕrzava		6.46	9.54
Conopŭ		7.02	10.09
Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38
Paulișu	Trenŭ omnibus 6.06	7.50	10.51
Gyorok	6.24	8.03	11.03
Glogovaț	6.53	8.26	11.27
Aradŭ	7.06	8.38	11.38
Aradŭ	7.45	9.05	12.10
Szolnok	11.51	2.25	4.47
Budapesta	1.55	5.50	7.45
Viena	7.20	1.40	6.05

Simeria (Piski)-Petroșeni

	T. d. p.	T. omn.	T. omn.
Simeria	7.17	11.28	3.50
Streiu	7.54	12.12	4.32
Hațegŭ	8.45	1.08	5.20
Pui	9.39	2.03	6.15
Crivadia	10.37	2.51	7.03
Banița	11.26	3.30	7.43
Petroșeni	12.—	4.02	8.15

Petroșeni-Simeria (Piski)

	T. omn.	T. omn.	T. omn.
Petroșeni	6.05	10.42	4.03
Banița	6.45	11.23	4.49
Crivadia	7.26	11.57	5.24
Pui	8.07	12.33	6.04
Hațegŭ	8.51	1.19	6.43
Streiu	9.41	2.09	7.28
Simeria	10.20	2.47	8.—

Aradŭ—Timișóra

	T. omn.	T. omn.
Aradŭ	6.18	4.18
Aradulŭ nou	6.40	4.40
Németh-Ságh	7.05	5.05
Vinga	7.33	5.33
Orczifalva	7.56	5.50
Merczifalva	8.14	6.06
Timișóra	9.04	6.50

Timișóra—Aradŭ

	T. omn.	T. omn.
Timișóra	6.30	1.10
Merczifalva	7.23	1.59
Orczifalva	7.49	2.19
Vinga	8.16	2.46
Németh-Ságh	8.37	3.03
Aradulŭ nou	9.09	3.41
Aradŭ	9.25	3.55

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.40	10.50	3.56	9.30
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50

Turda—Ghirișŭ

Turda	6.05	9.40	2.40	8.20
Ghirișŭ	6.25	10.—	3.—	8.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	5.—	11.25
Odorheiu	7.49	1.50

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8.40	2.45
Sighișóră	10.52	5.28

Copșa-mică—Sibiiu

	Tr. de p.	T. de p.	Tr. omn
Copșa-mică	4.05	10.47	7.10
Șeica mare	4.35	11.17	7.43
Lómneșŭ	5.16	11.58	8.27
Ocna	5.47	12 29	8.59
Sibiiu	6.10	12.52	9.23

Sibiiu-Copșa-mică

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Sibiiu	7.35	4.34	9.50
Ocna	8.02	4.58	10.14
Lómneșŭ	8.30	5.25	10.40
Șeica mare	9.05	5.55	11.10
Copșa-mică	9.34	6.20	11.35

Cucerdea-Oșorheiu Reghinulŭ săsescŭ

	Tr. de p.	Tr. de p.	Tr. omn.
Cucerdea	2.55	8.20	2.56
Cheța	3.25	8.50	3.29
Ludoșŭ	3.46	9.11	4.06
M.-Bogata	3.56	9.20	4.15
Iernutŭ	4.33	9.57	4.54
Sânpaulŭ	4.48	10.12	5.10
Mirașteu	5.11	10.35	5.34
Oșorheiu	5.30	10.54	5.35
Oșorheiu	5.50	4.58	
Reghinul-săs.	7.25	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu		10.—	9.49
Oșorheiu	7.24	5.54	10.20
Mirașteu	7.44	6.14	10.39
Sânpaulŭ	8.07	6.37	11.02
Iernutŭ	8.29	6.58	11.23
M. Bogata	9.02	7.28	11.53
Ludoșŭ	9.35	7.41	12.06
Cheța	9.51	7.57	12.22
Cucerdea	10.23	8.25	12.50

Simeria (Piski)-Uniedóra.

	Tr. omn.
Simeria (Piski)	4.—
Cerna	4.21
Uniedóra	4.50

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.25
Cerna	9.51
Simeria	10.10

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

	T. omn.
Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagŭ-Budatelecŭ	6 48
Bistrița	9.59

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

	T. omn.
Bistrița	1.16
Țagŭ-Budatelecŭ	4 50
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Nota: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașov